

FACTSHEET WESTSTELLINGWERF

Weststellingwerf combineert een hoge kwaliteit van leven met duidelijke sociaal-maatschappelijke uitdagingen. Gerichte inzet op vitaliteit en preventie kan zowel gezondheid als gemeenschapskracht versterken, en zo bijdragen aan vertrouwen, participatie en toekomstbestendig gemeentelijk beleid.

GELUK

Deze factsheet is gebaseerd op gegevens en analyses uit publiek beschikbare monitors, statistieken en onderzoeksprogramma's van verschillende kennis- en onderzoeksinstituten. [Bekijk hier het overzicht van de gebruikte bronnen.](#)

Inwoners van Weststellingwerf waarderen hun leven gemiddeld positief. Onderzoek naar brede welvaart laat zien dat inwoners hun situatie overwegend gunstig beoordelen, al nemen verschillen tussen groepen toe. In Fryslân is **88,1%** tevreden met de woonomgeving, een percentage dat ook in Weststellingwerf hoog ligt.

GEZONDHEID

Weststellingwerf kent opvallende gezondheidsuitdagingen:

- **74%** van de volwassenen ervaart de eigen gezondheid als goed of zeer goed.
- De gemeente telt naar schatting **12.000** inwoners met overgewicht, wat boven het aantal ligt van vergelijkbare gemeenten.
- Ongeveer **10.000** volwassenen bewegen voldoende, wat lager ligt dan wenselijk voor een vitale bevolking.
- De druk van welvaartsziekten, waaronder overgewicht, neemt toe en hangt samen met mentale belasting en sociaaleconomische verschillen.

SOCIALE BASIS

Net als andere gemeenten in Fryslân staat Weststellingwerf voor grote sociale opgaven.

- De gemeente vergrijst sneller dan het provinciegemiddelde: **26% is 65+**, en de groep **75+ groeit** sterk.
- Het aantal potentiële mantelzorgers per **85-plusser** halveert richting **2040**, wat de druk op zorg en gemeenschap vergroot.
- **43%** van de volwassenen voelt zich wel eens eenzaam, en **13,8%** ervaart sterke eenzaamheid – vergelijkbaar met het regionale gemiddelde.
- Verenigingen en vrijwilligerswerk staan onder druk, mede door een dalende beroepsbevolking en een groeiende kwetsbare doelgroep.

HEEFT DE JEUGD DE TOEKOMST?

De situatie van jeugd en jongeren vraagt nadrukkelijke aandacht.

- Jongeren in Nederland laten een stijgende trend zien in middelengebruik; cannabis is de belangrijkste hulpvraag in de verslavingszorg (**41%**). Van Weststellingwerf zijn hierover geen specifieke cijfers bekend.
- Incidentregistraties en landelijke monitors tonen toenemend gebruik van alcohol, cannabis en vapes onder jongeren, wat ook in Fryslân zichtbaar is.
- **59,5%** van jongvolwassenen in Weststellingwerf voelt zich emotioneel eenzaam.
- Ook middelbare scholieren ervaren toegenomen eenzaamheid (**28,1% soms, 8,1% vaak**).
- Financiële kwetsbaarheid speelt mee: het aantal volwassenen met uitkeringen groeit licht, wat druk oplevert op gezinnen.

TROTS

Weststellingwerf investeert zichtbaar in gezondheid en leefbaarheid. Initiatieven zoals Kind naar Gezonder Gewicht (KnGG) en de GLI-aanpak voor volwassenen versterken de fysieke én mentale gezondheid, dankzij intensieve samenwerking tussen zorg, onderwijs en sociaal domein. Daarnaast zet de gemeente in op leefbare wijken, vergroening en lokale samenwerkingen om sociale cohesie te versterken.

INZET VITALITEIT EN BEWEGEN

Waarom juist in Weststellingwerf inzetten op vitaliteit en bewegen?

- Het bevordert sociale contacten en vermindert isolatie en eenzaamheid. Het vergroot daarmee de kans op actieve deelname in het sociale leven.
- Sportdeelname correleert met hogere ervaren levenskwaliteit.
- Draagt bij aan zelfvertrouwen, eigenwaarde, veerkracht en een betere mentale gezondheid (stressreductie, betere slaap), wat vooral voor jongeren van groot belang is.
- Verenigingen vormen één van de belangrijkste dragers van gemeenschapsnetwerken, ze verbinden generaties en versterken sociale cohesie.
- Vrijwillige inzet in sport, cultuur, buurt of politiek stimuleert lokaal leiderschap en samenwerking.
- Verenigingen kunnen dienen als toegangspoort voor participatie in andere domeinen.
- Sport verhoogt de binding tussen burger en lokale overheid via sportstimuleringsbeleid. Positieve ervaringen met publieke sportvoorzieningen vergroten het vertrouwen in gemeente-initiatieven, wat bijdraagt aan het vertrouwen in instituties, wat leidt tot politieke participatie en democratische betrokkenheid.

Dit is een collectieve boodschap van organisaties die zich inzetten voor brede welvaart, gezondheid, leefbaarheid, cultuur, sport en verenigingsleven in Fryslân.

